8ste JAARGANG. CURACAO DEN 19n. SEPTEMBER 1891. N° 403

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE. PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

VREDE,

oorzaak van het zedelijk verval der volkeren.

De telegraaf en de buitenlandsche bladen brengen met den dag ongunstiger berichten over de bestendigheid des vredes in Europa. In de laatste dagen waren de tijdingen zelfs zóó verontrustend, dat menigeen bezorgd te kennen gaf, dat het met den hooggeroemden vrede wel spoedig gedaan zou zijn en een verschrikkelijke oorlog weldra uitbarsten.

De conferentie van den duitschen keizer met den rijkskanselier Caprivi; de doortocht der Dardanellen door de russische schepen, door Engeland, Oostenrijk en Italië afgekeurd; de opschudding in de hoofdsteden van Europa, teweeggebracht door Engelands bekende, duistere verklaring aan den Sultan, onder de laatste telegrammen vermeld — dat alles en nog meer gaf aanleiding, om de toekomst donker in te zien.

Hierbij komt, dat op theoretisch militair gebied een argument begint geëxploiteerd te worden, dat den voortduur van den vrede wel niet ten goede zal komen.

Zij die in dit bewijs hun kracht zoeken, om de noodzakelijkheid van den oorlog te betoogen, onderschrijven de stelling — wat wij niet gaarne zouden navolgen — die wij aan het hoofd van dit artikel plaatsten.

Onder hen bevindt zich de hoogleeraar Turiello. Deze professor heeft in de geschiedenis der volken het feit waargenomen, dat een volk door een langdurigen vrede en voorspoed in slavernij geraakt. Uit zijn betoog blijkt, dat de hooggeleerde tot degenen behoort, die met den veldmaarschalk Von Moltke in den oorlog een verschijnsel zien, dat in de door God gestelde wereldorde behoort en een middel ter ontwikkeling der verhevenste deugden is. Met zulke mannen is het niet gemakkelijk redeneeren. Zij hechten zich aan het feit, dat de oorlog menige deugd, als dapperheid, opoffering, heldenmoed, vaderlandsliefde en dergelijke tot een hoogeren trap van ontwikkeling kan brengen, wat niemand zal loochenen; doch van de ontzaglijke schade, die elke oorlog aan bijzondere personen, aan de volken en de menschheid toebrengt, daarvan hebben zij geen besef. Konmen de voor- en nadeelen in cijfers tegenover elkander zetten, dan zou men die lieden de zaak kunnen bewijzen; maar zóó moet men zich met het algemeen oordeel van het verstand vergenoegen, dat beslissend de meening uit, dat de vrede wenschenswaardiger is dan de oorlog. Men kan zelfs zeggen, dat de uitzondering den regel bevestigt. Wanneer generaals voor den oorlog zijn, komt dit daardoor dat het hun handwerk is en zoo zullen er ook hoogleeraren worden gevonden, die in de geschiedenissen slechts oorlogsgeschiedenissen zien en daarom voor den oorlog vol geestvervoering zijn.

Genoemde hoogleeraar staat echter niet alleen. Een Engelschman, die dertig jaren in Italië heeft geleefd, meent dezelfde ervaring te hebben opgedaan. Het is de romeinsche correspondent van de *Times*, die in een lang inleidend artikel de opmerking maakt, dat hij gedwongen is tot het besluit te komen, dat de staatkundige toestand een langzaam zedelijk verval aantoont, dat de grondslag der constitutioneele levensvatbaarheid en van den vooruitgang in de regeering, het parlementaire besef van verantwoordelijkheid en de toewijding aan de nationale belangen ondermijnd wordt door den langdurigen vrede; dat daardoor in Italië bijv. de provinciën en de gemeenten den staat berooven en tot een bankroet drijven, en dat het vaderlandlievend enthousiasme aldaar, dat van 1820 tot 1870 de bewondering van geheel Europa uitmaakte, voor ellendige persoonlijke eerzucht en een onverschilligheid voor de volkswelvaart heeft plaats gemaakt. Hij wijst op enkele italiaansche bijzonderheden: op den zegen van algemeenen dienstplicht, die het leger, sterk heeft doen vooruitgegaan in discipline en dapperheid; Dogali en de laatste kruitontploffing hadden getoond hoeveel schitterende moed er onder de soldaten heerschte. Des te slimmer was het gesteld met het publiek, dat voor elke paniek vatbaar was en meer en meer aan een toenemende verwijfdheid ten prooi was.

De burgers van den italiaanschen staat, waaruit deze schrijver zijn ondervinding alleen put, zijn door den langdurigen vrede in den draaikolk der staatkunde en, wat het gevolg daarvan was, in een algemeene verwarring verzeild geraakt; die staatkunde is eindelijk ook de regeerende kringen binnengedrongen. Crispi heeft de ontwikkeling er van bevorderd, of liever hij zelf is hoofdzakelijk daarvan het slachtoffer geweest. In de Kamer was geen orde meer: isoleering gold voor onafhankelijkheid en persoonlijke invloed was machtiger, dan trouw aan de beginselen. De schrijver licht dit verder toe door een uiteenzetting van den parlementairen toestand aldaar onder het tegenwoordige ministerie, dat, gelijk wij weten, op de rechter-en ook op de linkerzijde moet steunen, en waaraan tengevolge van de scherpe tegenstelling dezer twee partijen, vaak reeds de teugels der regeering dreigden te ontglippen. De regeering, meent de schrijver, heeft alle overwicht op de Kamer verloren: men stemt vóór of tegen de voorgeslagen maatregelen, naar gelang het iemand invalt en men richt interpelaties aan de regeering, zonder er om te denken, of zij geschikt zijn of niet; eindelijk lijdt de Kamer nog aan eene steeds terugkomende onmacht om besluiten te nemen: wanneer dat zoo voortgaat, is een Kamer-ontbinding onvermijdelijk en de rechterzijde wordt alleen meester; de klerikalen zouden deze steunen, en dan zou een nieuw tijdperk intreden, waarvan de gevolgen en de beteekenis niet te overzien zijn.

Al deze dingen zijn waar en kunnen niet bestreden worden. De hoofdoorzaak echter van het zedelijk verval der volkeren schijnt ons echter toe door geen van beide schrijvers aangeroerd te zijn.

Waar een volk vervalt van zijn zedelijke grootheid en kracht, daar is de oorzaak niet te zoeken in den langdurigen vrede, maar in het verlies van het hoogste, dat een volk bezit: zijn godsdienst. Waar een volk systematisch ontchristelijkt wordt, waar men het van zijn priesters en religieuzen berooft, waar men de godsdienstige scholen en instellingen verwereldlijkt — daar treedt met vluggen voet het zedelijk verval binnen, daar wijkt grootheid en moed voor armzalige kleingeestigheid en verwijfdheid.

Mochten zij dit beseffen, die aan het hoofd der volken zijn geplaatst, dan zou de hoop niet vervliegen, dat een bestendige vrede de volkeren tot in verre toekomst gelukkig zou maken.

Het Catholicisme in Engeland.

Het protestantsch-radicaal orgaan, de *Pall Mall Gazette*, legt met weemoed de bekentenis af, dat de "beweging naar Rome" geenszins van hare kracht heeft verloren, gelijk men op kan maken uit de jongste bekeeringen onder de verschillende klassen der maatschappij.

Onder die bekeeringen, zegt dit dagblad, heeft men op de eerste plaats aan te merken die van Mr. George Skeffington Ussher, een afstammeling in rechte linie van den vermaarden protestantschen aartsbisschop, primaat van Ierland; die van Mr. George Parsons Lathrop, den welbekenden schrijver en zijne echtgenoote, dochter van Nathaniël Hawthorne; van den majoor Whinyates en echtgenoote, en van Mr. Basil Lechmere, zoon van Sir Henry Lechmere, baronet.

In een tijd, waarin Engeland wederom de vereering der nagedachtenis van Nelson opvat, is het belangrijk te weten dat de vereerenswowo. ¡Ta bo jioe ta yamá bo, atá bo Hanna atrobé!"

FEUILLETON.

E PASTOR DJE ALDEA

Descripción histórica di tempoe di dominio francés.

Continuación.

Hendrik a continuá su camino; ma él a confiá mucho riba su forza. Diferente bê el mester a sosegá i poné Hanna abao, pa él a halá rosea un poco.

Lágrima a boelá fô di wowo dje molinero.

— "¡O"!— "Wouter, bo a ser e demonio den nos vida; pasobra despiadadamente bo a despedazá i destruí toer lo ke por a haci nos dichoso ainda. Cas di mi tata ta na candela...... i ¡ay mi Dios! ¡ki terrible cordamentoe ta presentá den mi imaginación! Lena, tabata moestrá enfermiza i débil; podiser lo él perecé den e incendio ¡Dios, mi Dios! Salvá Lena........ ¡Bam, Hanna, bam! ¡nos mester bai socorré bo mama!"

— "¡Mamá!" — e jioe dici yorando, ma boroto di Hendrik su carrera a haci koe él no por a tendé lo ke a sigui.

Ora e hoben molinero a yegá cerca e cas na candela, i koe él a gritá coe un corazón despedazá ¡Lena, Lena! nan a hibéle na un cas vecina, i ayí él tabatin e dicha di depositá e jioe den braza di su mama.

Hendrik a zak na rodilja, i pa un momento su gratitud i dicha a hacíle loebidá riba e candela dje casa paterna.

¿Ta kende porfin tabata e dichoso salvador di Lena?

Everard, e pastor dje aldea.

Coe un valor sobrenatural, animá di un forza celestial, e anciano pader a coeri bini, tan pronto el a tendé noticia dje incendio. Ansiosamente él a puntrá e aldeanonan pa Lena, pa Hendrik, pa Hanna; ni un hende por a respondéle, i él, cordando noema, koe e desgraciada mama i su jioe por ta den e cas, él a boelá sin vacilá den e candela destructiva, den e humo sofocante.

Jen di susto e aldeanonan a kedá ta contemplá e valor sublime dje sacerdote; nan tabata temé pa vida preciosa dje anciano; ma ora nan a mirá e pastor, sali un rato después entre e lenganan di candela bin! afó coe Lena, nan toer a yorá di alegria i gratitud.

Tabata como si fuera e anciano a rehuvenecé; tan ágil, tan vivo él a bira na e ocasión ayí.

Nada tabata importéle e heridanan di kimamentoe na su curpa — i apenas él a caba di depositá e cargo precioso koe él a salbá, koe ya unbé él kier a bolbé bai den e candela na busca dje jioe.

Afortunadamente koe Hendrik a parcé net e ora ayí, i e anciano, después di a cumpli coe e muger doliente su obligación como sacerdote, a retirá su curpa den oscuridad i entre e muchedumbre di hende, afin di evitá toer e demostracionnan di gratitud dje hoben.

¡Amable lector, es ta magestuoso i casi celeste e hombre humilde ta! ¡Na tempoe di antiguedad su proceder nan lo a ser citá como un ehemplo hermoso di virtud humana; actual cristianismo lo bisá di dj'éle: él ta un verdadero imitador dje gran Maestro i él ta un sacerdote según Dios su corazón!

Hendrik a zak cerca Lena, koe tabata más morto koe biboe, i e jioe tabata zoenchi e cara pálida di su mama desmayá.

— "¡Lena, Lena!"—Hendrik tabata gritéle soljozando — "Lena habrí wowo. ¡Ta bo jioe ta yamá bo, atá bo Hanna atrobé!"

Poco poco e pobercita muger a bai abriendo su wowonan i él a balbuceá.

— "¡Mi jioe! Hendrik, mi ta gradici bo."

Su wowonan a bolbe cerrá, como si fuera pa nan no mirá e destrucción di cas di Wouter. En vano e jioe tabata yorá gritá ¡Mamá, mamá!; en vano Hendrik tabata yamále coe nomber di más carinjoso koe su corazón sensible por a inspiréle; toer tabata inútil, parcé koe ya e infeliz a bahá den reino di mortonan.

Den tal estado nan a cargéle hibá na pastorie.

Entretanto toer e aldeanonan tabata esmerá nan pa contrarestá e incendio dje *Casa Maldita;* ma nada por a sirbi.

Hendrik a mirá e cas, camina él a nacé i crecé; camina su corazón a alimentá tantoe dulce esperanza; él a mirá su mes cas i es di Lena ser devorá pa e candela destructiva.

Awor atrobé e voz generosa di un cristián a apagá den su pecho, i un odio ainda mas fuerte i más terrible contra su roemán, a apoderéle completamente di su persona.

waardige Edouard Horatio Nelson katholiek is geworden; alzoo van graaf Nelson's zonen, de derde die dezen weg opging.

De burggraaf van St. Cyres, oudste zoon van den graaf van Iddlesleigh (eertijds Sir Stafford Northcote) de populaire student van Oxford, wiens voorbarig-aangekondigde bekeering een of twee jaar geleden door zijn vader werd geloochend, heeft nu zijne toetreding tot het aloude geloof luide verkondigd, terwijl hij een werkend aandeel neemt aan de stichting van het *Huis Newman* in het zuiden van Londen; een huis, dat door katholieke leden der Universiteit van Oxford zal bestuur worden volgens den geest der godsdienstige en maatschappelijke gedragsregelen door de Encyclick geschetst.

Onder de voorname vrouwen treden op den voorgrond: Miss Stewart, d'Ascog Hall, Bute; Mme Thornton, opperintendante van het College van Mysore, Miss Charlotte O'Brien, dochter van Smith O'Brien, lid van het Parlement; en niet minder drie oversten der hospitalen van Londen alsook verscheidene bestuurstcrs van hospitalen in het binnenland.

De laatste clericale aanwinst, zegt het blad gemelijk, is de Eerw. Thomas Cato, van het College Orrel te Oxford. Dit is, merkt het treurig op, in een betrekkelijk kort tijdsperk, de twaalfde predikant der Staats-Kerk die overgegaan is tot de katholieke Kerk.

En om de kroon op haar werk te zetten, zegt de *Pall Mall Gazette*, dat de gewone statistiek der voorwaardelijke doopsels en der vormsels aantoont, dat het cyfer der bekeeringen in elk katholiek bisdom van Engeland opklimt van 700 à 1.000 jaarlijks.

De *Courrier de Bruxelles* van den 8 Augustus 1891, vult deze lijst aan met hetvolgende bericht:

Lady Turner, echtgenoote van Sir Charles Turner president van het hof van Justitie te Madras, heeft het Roomsch-Katholiek geloof omhelsd.

Deze bekeering werd onmiddelijk gevolgd door die van twee andere personen behoorende tot familiën, die in de Londensche kringen welbekend zijn. Deze zijn: Mme. Arundel, echtgenoote van den president van den gemeenteraad te Madras, en M. Albert Edwards, directeur van de Maatschappij der Spoorwegen in dezelfde landstreek.

Het verwondert ons niet, dat bij het deserteeren uit het protestantsche kamp en het veelvuldig overgaan tot de katholieke Kerk nu en dan een kreet van vreeze uit protestantsche borst ontsnapt. De toekomst biedt hun dan ook geen rozen.

Evenzeer mag dit artikel der *Pall Mall Gazette* een wederlegging zijn voor hen, die meenen, dat de katholieken steeds op den uitkijk staan, of er ook hier of daar een bekeering te vermelden valt, die tot eer van hun Kerk strekt. De katholieken kunnen dat best aan handen van andersgezinden toevertrouwen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

In den nacht van Donderdag den 10 dezer strandde op de uiterste westpunt van het eiland Aruba de stoomboot *Californian*, die in den namiddag van denzelfden dag onze haven met bestemming naar Baranquilla verlaten had. Bij de hevige branding die daar woedt, had het ongeluk vreeselijker kunnen zijn: nu heeft men één menschenleven te betreuren: de tweede machinist, die bij het sluiten der stoomkraan in de machinekamer omkwam. De boot raakte half op het strand vast en zakte met de achtersteven schuins overhellend in de golven. Met zeilbooten was het stoomschip op die plaats niet te genaken, slechts roeibooten konden hier helpen. Nog mag men het een geluk noemen, dat de passagiers en de bemanning de boot niet voor het aanbreken van den dag verliet, anders ware bij de nachtelijke duisternis wellicht meerderen in de branding omgekomen of tegen de rotsen verpletterd.

Het meerendeel der passagiers en bemanning kwam hier laatstleden Dinsdag behouden aan.

De oorzaak van de ramp is niet officieel bekend.

Een andere zeeramp had aan de kust van Panamá plaats, waar de nederlandsche schoener *Ma Belle* verging. Hier werd de geheele bemanning en naar een later ontvangen bericht, ook de lading behouden.

De surinaamsche correspondent der *Vrijmoedige* meldt aan dit blad, dat de heer *Roger Welles* als bijzonder afgezant van de Columbus-wereldtentoonstelling te Chicago op Suriname is aangekomen, om ook aldaar de medewerking voor die tentoonstelling te verzoeken. De Gouverneur noodigde daarop een aantal belangstellenden uit, om in zijn hotel een beraadslaging te houden, op welke wijze Suriname tot die tentoonstelling kon medewerken. De uitslag dezer beraadslaging kon nog niet gemeld worden.

Sinds geruimen tijd is in ons midden een commissie benoemd, om de medewerking van Curaçao aan Chicago's tentoonstelling te bevorderen. Tot nu toe echter mochten wij van haren arbeid niets vernemen.

Zou onze Kolonie zich in deze onbetuigd laten?

De HoogEerw. Heer Mgr. F. E. C. Kieckens meldt, dat hij door den heer E. Araujo van een weldadigen passagier der *Maracaibo* in dank de som van 50 Bolivares heeft ontvangen, tot ondersteuning van het leprozengesticht op dit eiland.

De Ned. Paketschoener "Gouverneur van den Brandhof" zal den 23n. dezer naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba vertrekken.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Leiza Alberto, Cergenia Berman, Eloisa Basques, Margarita C. de Vengal, Margarita C. de Velgas, Manuel Delvalle, Victor Manuel Lugo en Manuela Vega.

NEDERLAND.

De vorst van Waldeck-Pyrmont, de vader van H. M. de Regentes, zal vermoedelijk 25 *Aug.* met zijne gemalin en jongste dochter op Het Loo aankomen en daar gedurende eenige dagen verblijven.

— Een nieuw borstbeeld van Koningin Wilhelmina is vervaardigd in de Koninklijke Terra Cotta-fabriek te Kopenhagen. H. M. de Koningin-Weduwe heeft hare ingenomenheid betuigd met de uitvoering van deze buste en heeft den heer F. L. Welsch Jr., te 's Hertogenbosch— agent der fabriek — een belangrijke bestelling doen toekomen.

—HH. MM. de Koninginnen brachten het aangekondigde bezoek aan het kamp van Oldebroek. Fraai weder begunstigde dit bezoek. Na bezichtiging van de verschillende inrichtingen: cantines, keukens, stallen en de versierde kampstraten, werd in de cantine der officieren een déjeuner aangeboden, waarbij niet werd aangezeten. Generaal Schneider dronk op de gezondheid van HH. MM. Deze hoofdofficier is benoemd tot buitengewoon adjudant van H. M. Alle officieren, in het kamp aanwezig, werden aan HH. MM. voorgesteld. Bij den wedren won luit. Altena, den eersten prijs en kapt. Hinlopen den tweeden prijs: de prijzen werden door H. M. aan de overwinnaars uitgereikt. Het kamp maakte op de Koninginnen een uitmuntenden indruk. Te 4 uren vertrokken zij in open rijtuigen naar Het Loo. Daags daarna werden de hoofdofficieren op Het Loo ten maaltijd genoodigd.

— De heer jhr. Mr. C. H. Backer, president van de arrondisement rechtbank te Amsterdam, is uitgenoodigd als Nederlandsch rechtsgeleerde op te treden in een grensgeschil tusschen de Italiaansche en de Portugeesche Regeering.

KOLONIEN.— In een brief uit Paramaribo aan het *Nieuws v. d. Dag* leest men: Een schoone toekomst wacht nu Suriname. De nieuwe gouverneur heeft gedurende zijn korstondig verblijf reeds veel gedaan, om zich bemind te maken. Allen zijn eenstemming in hun lof over de hartelijke woorden, welke Z. Exc. voor een ieder overheeft, en daaruit valt het zeer zeker niet moeielijk de gevolgtrekking te maken, dat Z. Exc. zal zijn die de gemoederen volkomen tot bedaren zal weten te brengen en aan de kolonie die rust verzekeren, welke zij zoo zeer noodig heeft. De werken des vredes zijn onnoemelijk groot, die op betere behartiging wachten, want alles is verwaarloosd. Alles laat zich echter gelukkig aanzien.

— Naar men verneemt, zal de gouverneur-secretaris van Suriname, de hr. W. Tonckens J. Lz. met een tweejarig verlof in Nederland terugkeeren. Door de in de koloniën heerschende troebelen was hij verhinderd van het reeds vóór eenigen tijd verleende verlof gebruik te maken.

BUITENLAND.

Rome.—De fundamenten der St. Joachims-kerk op de Patri del Castello te Rome welke den H. Vader het volgende jaar op den dag van zijn bisschoppelijk jubilé ten geschenke zal worden aangeboden, zijn nagenoeg voltooid. Een tijdelijke kapel is naast het terrein gebouwd en zal voor de geloovigen geopend worden. De eerste steen der nieuwe St. Joachimskerk wordt in September plechtig gelegd.

Italie.— De geruchten omtrent verdeeldheden in het Italiaansch kabinet, naar aanleiding der nieuwe bezuinigingen, worden door de *Perseveranza* onjuist genoemd. De hoofdinspecteur van het ministerie van openbare werken, Rossi, zal eerstdaags een bezoek aan Nederland brengen, ten einde de wijzigingen te bestudeeren, welke de contracten tusschen de spoorwegmaatschappijen en den staat hebben ondergaan; deze contracten hebben destijds tot model gediend voor de Italiaansche spoorwegovereenkomsten.

Frankrijk.— De President der Fransche republiek heeft op het slot van Fontainebleau een bezoek ontvangen van koning George van Griekenland, die vergezeld werd door den Griekschen gezant te Parijs, Delyannis, en den minister van buitenlandsche zaken, Ribot. Het station was bij de aankomst van den Koning met Fransche en Grieksche vlaggen versierd; generaal Brugère ontving den hoogen gast: huzaren vormden voor het slot de eerewacht; Carnot kwam zijn bezoeker aan den ingang te gemoet. Na een kort onderhoud werd een déjeuner gebracht; daarna bezichtigde de Koning het slot, het park en het bosch van Fonteinebleau. Te 4 uur keerde hij naar Parijs terug.

— De opgewondenheid der bevolking te Vichy, ging zoover, dat zij de paarden van het rijtuig, bij de ontvangst van den Russischen prins Alexis, wilde afspannen. Hij maakte het echter duidelijk, dat hij die eer niet wilde. Zijn hôtel is als verborgen onder de massa bloemen; bloemen zelfs aan en op de lantarenpalen voor het hôtel. De maire te Vichy, heeft eene proclamatie tot de bevolking gericht, om haar dank te betuigen voor de ontvangst, die zij

---

Un ora despues e *Casa Maldita* tabata un montón di cinisji, koe te ainda tabata humá.

Ja su manecé no a kedá nada más, sino algún muraya flamá i algún balki tabata humá.

E paloe grandi na boca di poz, i es un delante di porta di Hendrik, camina amigablemente nan sâ reuní sinta den su sombra, a humá bira pretoe, i nan última yerba a secá secoe secoe.

Toer mundo a haya sabi awor koe ta Wouter a cometé e crimen tan aflictivo pa hinter Loverghem. Dje dia ayí ya no tabatin sosiego ni trankilidad más den dje aldea; nan tabata temé e *Bandido El Negro* mucho más koe e espíritu infernal mes.

***

Después dje suceso ayí i algún otro más, ya anja tabata bai cabando.

E *Casa Maldita* a keda semper ainda sin ser reedificá, i e ruina asquerosa tabata inspirá e aldeanonan simple, continuo terror i aversión.

Invierno koe awor a extendé su mortaha blancoe toer camino, a doena e ruinanan dje habitación un aspecto ainda más fantástico, principalmente ora e blanca nieve a bin tapéle di un manera harto caprichosa.

En cuanto e personan di nos historia, nan ta menos esparci di otro koe promer ayá. Asina mes koe carnernan sâ primi cerrá cerca otro pa un protegé otro, na momentoe koe un tempestad cualké desencadená den laria, asina también nos ta haya e grupo interesante di nos personahenan hunto reuní mayor parti di tempoe, procurando di suavizá, si no di cicatrizá recíprocamente e amarguranan koe e sucesonan a proporcioná cada un di nan en particular.

Lena enferma i Hanna no a abandoná e pastorie desde e anochi fatal dje incendio. Hendrik tabata bibá na su molino mes; ma un gran parti di dia él tabata bin pasá na pastorie. E hoben pastor a bai ayí fô, largando un recuerdo dulce i grato cerca toer hende, i sin duda cerca bo también, amabie lector, mientras koe di Wouter ni un hende no tabata tendé nada nada. Sin duda, nan tabata soponé, koe él a sali bai otro tera ayí fô, afin de avitá e castigo husto koe tabata pará ta speréle.

E *Maire* Marten Schippers ya a droemi su sonjo eterno.

Larga nos drentá awor den e pastorie dje aldea.

Den antesala dje pastorie e infeliz Lena, semper cubrí a nda coe herida dje kimamentoe, ta droemi riba un cama bon drechá, i luchando awor coe morto después di tantoe sufrimientoe.

E pastor anciano ta sintá cerca e cama ta rezá; Hanna, pará su delanti coe cara tristoe, ta tené manoe dje mama doliente; Hendrik tambe ta 'yí, ma él a tapá su cara coe su dos manoe, afin koe Lena no mirá lágrima na su wowo.

E muger martir no ta kehá, pa dolorosa koe su pena por ta. Coe paciencia él ta sperá fin di su sufrimiento; palabranan dulce di Everard a yená su corazón coe consuelo; e último sacramentonan, koe Everard a administréle, a fortifikéle. Su esperanza ta riba un mihor vida, después di es un koe a produciéle asina tantoe soempinja i asina poco rosa.

¡ O, gustosamente él kier moeri; ma te ainda tin un vínculo koe ta encadenéle na vida; ta su jioe koe él ta stimá asina tantoe!

Na momento koe nos ta miréle, él ta tirá su vista riba e criatura, i él ta pidi e pastor pa él bolbé brazá e jioe. E sacerdote, profundamente conmové, a hizá Hanna arriba, i largoe — ora largoe e mama a largéle sosegá riba su corazón............................

El ta sinti mucho bon koe bien poco ora ta kedéle pa stimá e jioe riba e mundo aki.

Porfin él ta largá Hanna los, i coe un voz kibrá él dici:

— "Senjor pastor, i â bo, Hendrik, ¿ boso dos lo stimá mi jioe, edukéle den dulce cordamentoe di su mama, i den perdón pa su tata extraviá ? ¿ Boso lo encargá boso, di bisa Wouter, si acaso boso vega na miréle, koe mi a perdonéle di hinter mi corazón.... Sí, no ta verdad ?"

— "¡ Ay, no papiá asina!"— Hendrik dici — "lo bo no moeri ainda."

— "¡ O, sí ! Hendrik, mi ora ta cerca. ¡ Mi ta gradici Bo, Dios di amor ! " él ta rezando poco poco, "koe Bo a doena mi ainda tres hende koe ta stimá mi den último momentonan di mi vida."

— "¡ Lena ! " — e anciano pastor dici coe un voz temblando di emoción ; — " Dios no ta abandoná nunca esnan koe ta limpi di corazón. Si bo moeri, bo ta bai cerca dj' Ele bai sperá nos den e mehor vida. E tempoe koe nos lo keda separá di otro, maske ta hopi anja mes, lo parcé bo den vida eterna un momento corto é insignificante. Ayá lo bo pidi nos cuenta un dia com nos a criá, educá bo jioe. Den mi, mientras mi ta na vida, lo él tin un bon tata, den Hendrik ¿ no ta verdad ? un bon roemán."

E pastor a keda ta weitá e hoben molinero coe un vista interrogativa.

El ta continuá.

den grootvorst Alexis bereid heeft en haar tevens uit te noodigen, voortaan, overeenkomstig het verlangen van den prins, zich van elke manifestatie gedurende zijne aanwezigheid te onthouden. Het telegraafkantoor te Vichy, waar het anders zoo kalm is, heeft den dag, waarop de grootvorst aldaar is aangekomen, 16,000 woorden naar Frankrijk en het buitenland geseind.

— Koning Alexander van Servië is bij zijn vader te Parijs aangekomen. Hij werd verwelkomd door een vertegenwoordiger van president Carnot en door eene delegatie van Servische studenten. Eene talrijke menigte juichte vader en zoon toe.

— De Fransche oorlogsbegrooting voor 1892 in vergelijking met die van 1891, is met ruim 37 millioen fr. verhoogd. Hiervan zal een gedeelte worden gebezigd tot het oprichten van 2 nieuwe regimenten cavalerie, terwijl de jagerbataljons op 6 compagniën zullen gebracht en de sterkte van het kader van eenige bataljons zal vergroot worden. In het geheel zal de vermeerdering 324 officieren, 7500 man en 1045 paarden bedragen. De vredesterkte van het Fransche leger zal dan 28,000 officieren, 517,000 onderofficieren en manschappen, 25,000 man gendarmerie en 139,000 paarden beloopen.

— De Fransche politie heeft een crimineele balans opgemaakt, vermeldende de winst, die de beruchte moordenaars der laatste tijden verkregen, tengevolge hunner misdaden De moordenaar Eyraud, die 5000 fr. uitgaf voor reiskosten en voor huur der kamer, waarin hij den door hem geworgden deurwaarder lokte, kon niet meer dan 160 fr. stelen. Pranzini bedreef een moord om enkele juweelen. Prado insgelijks, Gramshut pleegde een moord om 7 fr. 25 cent. Kop om 5 fr., Geomag om 27 fr., Albert om een horloge en een ring. Tropman eindelijk bedreef 4 moorden om letterlijk niets. Al deze moordenaars verloren hun leven op het schavot.

Belgie. — België zal het tooneel zijn van de toebereidselen tot een deel van den grooten strijd der volgende eeuw: den tweekamp tusschen Katholicisme en socialisme.

Uit alle landen van Europa zullen binnenkort in het aartsbisschoppelijk Mechelen de aanzienlijkste Katholieke mannen, geestelijken en leeken, mannen van het woord, mannen van de pen en mannen van de daad, oprichters en bevorderaars van vereenigingen ten bate van den werkman, leden van parlementen en bestuurscolleges bijeenkomen, om, allen nationaliteitenstrijd terzijde latend, zich broederlijk te wijden aan het groote werk der liefde en rechtvaardigheid: de sociale quaestie.

Maar in de hoofdstad Brussel, het centrum van het Belgisch materialisme, is thans een ander Congres bijeen, waarvan ook de leden uit alle deelen van Europa en zelfs van gene zijde van den Oceaan zijn aangekomen. Ook zij organiseeren zich tot den strijd, en met dezelfde stoffelijke middelen: ook zij hebben bekwame mannen, zelfs gewezen godsdienstleeraars, redenaars en journalisten, ook mannen van de daad — maar welke daad, want er zijn oud Communemannen onder — ook zij hebben oprichters en bevorderaars van werkmansbonden: parlementsleden hebben zij: 15 leden van den Duitschen Rijksdag, 1 van den Deenschen, 8 Fransche Kamerleden, 1 Hollandsch oud-Kamerlid, enz.

Zal het Katholiek congres onder de leiding der encycliek kanunnik Winterer en graaf De Caulincourt samen zien,— hoe de socialisten den rassenstrijd terzijde laten, toont hunne benoeming tot één presidentschap van twee leden: den Franschman Vaillant en den Duitscher Singer, bijwijze van betooging ten gunste van den vrede en de verbroedering onder de volken. En ziet de Katholieke Kerk het behoud der maatschappij in de Christelijke vrouw, — ook het socialisme sleept de vrouw naar zijne congressen.

Zoo gaan de twee groote machten den strijd der toekomst tegemoet, waarbij alle andere fracties en vraagpunten verdwijnen zullen. Met ongeveer gelijke getalsterkte, misschien met grooter stoffelijke macht, zal het socialisme den kamp tegen het Katholicisme aanvaarden. Maar het zal missen de groote zedelijke kracht, die het Katholicisme vindt in zijne grondslagen en in de hooge beginselen van liefde en rechtvaardigheid, waarin het ware heil der maatschappij alleen kan gevonden worden; en het zal voor de Kerk vallen, evenals alle andere vijandelijke machten voor haar gebogen hebben en gestorven zijn.

—Zondag-morgen 16 *Aug.* om 10 uur is het socialistisch congres te Brussel in het „Maison du Peuple" geopend. De zaal was te klein, om de afgevaardigden te bevatten, van wie 250 Belgen en de overige 150 vreemdelingen uit alle landen, behalve uit Rusland en Portugal, zijn. Ook vrouwen bevinden zich onder de afgevaardigden. De Hollandsche socialisten zijn vertegenwoordigd door Domela Nieuwenhuis en Fortuijn. Om de debatten, die zondag reeds zeer geanimeerd waren te bekorten, zijn aan ieder spreker slechts 15 minuten toegestaan. Het gesprokene zal in twee talen vertaald worden. Tot Voorzitter werden gekozen de hh. Vaillant uit Parijs, en Singer, Duitsch afgevaardigde. Onder protest van de zijde der anarchisten werd besloten, dezen van het congres uit te sluiten.

—In de Belgische tweede kamer is het stormachtig toegegaan naar aanleiding van de credieten, die ten behoeve der forten aan de Maas werden aangevraagd, en welke nu op eene uitgaaf van 71 millioen fr. worden geschat, terwijl 3 jaar geleden, toen ook reeds een buitengewoon crediet werd toegestaan, de kosten slechts 54 millioen heetten te bedragen. Van daar heftige uitvallen der rechterzijde tegen den inspecteur der genie, generaal Drialmont. Bij dit voorstel kwam tevens de vraag, weleer overal in de buitenlandsche pers behandeld, ter sprake, of er eenig geheim tractaat bestaat, dat aan eene buitenlandsche mogenheid (Duitschland) het recht geeft, om in een geval van oorlog de Maasforten te bezetten. De minister-president ontkende dit op de stelligste wijze. De leider der oppositie, Paul Janson, sprak zijne voldoening uit over deze verklaring, volgens welke die forten tegen geene Mogendheid in het bijzonder werden gesticht, maar alleen ter beveiliging van 's lands onzijdigheid.

Duitschland.— De Rijksdag is uiteengegaan tot 10 November. Zoodra hij weer bijeenkomt, zal de regeering de handelstractaten overleggen, wier aanneming zij ten spoedigste verwacht. Dadelijk nadat zij goedgekeurd zullen zijn, zal de regeering de in de handelstractaten bepaalde vermindering, van rechten op granen in werking laten komen.

— Te Bregenfeld in Pommeren, heeft men een klein notitieboekje van Napoleon I gevonden. De Keizer had er eenige in der haast neergeschreven aanteekeningen in gemaakt: enkele zijn, naar men meldt, zeer merkwaardig, vooral die betrekking hebben op de generaals van Napoleon. Het boekje, dat, hoewel de blaadjes geheel geel geworden zijn, nog in goeden staat is, behoort in eigendom aan M. Drevmuller, koopman in Bregenfeld.

— Van de hand van Von Moltke is eene korte geschiedenis van den veldtocht van 1870—71 verschenen. Dit is het eerste deel van eene reeks van werken, welke tot de nalatenschap van den grooten veldmaarschalk behooren. Het kon zoo spoedig het licht zien, omdat Moltke de copie geheel en eigenhandig voor de pers gereed gemaakt had. Hij was tot de overtuiging gekomen, dat het groote werk van den generalen staf over den veldtocht te uitgebreid was voor lezers, die geen mannen van het vak waren, en had daarom de pen opgenomen, om zelf eene korte geschiedenis te boek te stellen— een werk van beteekenis vooral van een man van bijna 90 jaren. Moltke heeft het voorrecht gehad, dat werk nog te kunnen voltooien; eigenlijk gezegde *memoires* heeft hij nooit willen schrijven en behoeft men dus in deze boekdeelen niet te verwachten.

— De *Berliner Volks-Z.* verneemt uit Konstantinopel: graaf Molkte, kommandant van het in den Bosphorus voor anker liggend Duitsch wachtschip en een lid van het Duitsche gezantschap waren den 4n dezer per spoor naar Bilezik gereden, om de nieuwe spoorbrug over de rivier Begdamie te bezichtigen. Zij keerden per rijtuig naar Konstantinopel terug. Bij het dorp Kuplu reed men onder een viaduct door, juist toen een trein passeerde. De paarden, door het geraas verschrikt, sloegen op hol en snelden eenen afgrond te gemoet. De beide heeren sprongen uit den wagen en de koetsier van den bok. Deze laatste kwam er vrij goed af. De dorpelingen vonden echter de beide Duitschers bewusteloos op den weg liggen, en haalden een dokter, die bevond, dat zij zwaar gekneusd waren, doch dat hun toestand geene bezorgdheid inboezemt. Paarden en wagen vond men later verpletterd in den afgrond terug.

Engeland.—Het wordt als eene hooge bijzonderheid geacht, dat de Koningin van Engeland den Prins van Napels de orde van den Kouseband heeft verleend. Als Kroonprins waren tot nog toe alleen daarmede begiftigd de overleden keizer Frederik, de tegenwoordige Duitsche keizer Wilhelm en de overleden kroonprins van Oostenrijk, Rudolf.

— De Engelsche vloot, die de Fransche bij Portsmout opwachtte, lag in drie lange rijen geschaard en ontving een bezoek van de Koningin, die aan boord van het jacht, „Alberta" de liniën langs stoomde. Het was eene laatste, generale repetitie. De bevolking van Portsmouth stelt alles in het werk, om de ontvangst zoo schitterend mogelijk te doen. Den 20 Aug. is de Fransche vloot aangekomen. Zij is door de Engelsche begeleid tot Cowes, tegenover Osborne, het verblijf van de Koningin op Wight. Den dag na aankomst was het gala-diner bij H. M.: daags daarna inspectie der vloot door koningin Victoria, hetzij vóór Cowes of op de reede te Spithead. 's avonds gala-bal ten stadhuize, aangeboden door de maritieme autoriteiten. Dit onderdeel beloofde zeer prachtig te zijn door de aanwezigheid van een aantal autoriteiten op elk gebied.

— De tweede zoon van den prins van Wales heeft geweigerd het kommando op zich te nemen van het koninklijk jacht *Osborne.* Het gemakkelijk leventje aan boord van zulk een vaartuig beviel hem niet: hij wenschte liever in actieven dienst te zijn. Hij zal eerst naar Indië reizen, waarvoor hem reeds een verlof is toegestaan.

Spanje. — Volgens de *Liberal* zou de ministerraad gedachtenwisseling hebben gehouden over den internationalen toestand, naar aanleiding van het bezoek der Fransche vloot te Kroonstadt, en zou het besluit genomen zijn, eene onzijdige houding te bewaren.

Oostenrijk.— Als zeker wordt uit Weenen gemeld, dat de onderhandelingen over Zwitserland's toetreden tot het Duitsch-Oostenrijksch handelsverdrag voor onbepaalden tijd zijn uitgesteld.

— Ter viering van het duizendste jaarfeest van Hongarije's onafhankelijkheid, zal in 1895 te Buda-Pest eene wereldtentoonstelling gehouden worden.

Turkije. — Uit Constantinopel wordt aan de *Stand.* geseind, dat Lord Salisbury's rede in het *Mansion-house* in Turkije een onaangenamen indruk heeft gemaakt, dewijl de lof die de minister toezwaaide aan Bulgarije en Egypte wordt beschouwd als een teeken, dat Engeland de inlijving van Arabië bij Egypte, en die van Adrianopel bij Bulgarije zou toelaten.

Bulgarije. — Vorst Ferdinand van Bulgarije heeft, bij gelegenheid van den vierden verjaardag zijner troonsbeklimming, eene burgelijke Orde van verdiensten ingesteld, en aan Stambouloff het grootkruis daarvan geschonken. Bij het militaire departement had een groot avancement plaats. De viering van den dag was algemeen en feestelijk.

Het Kabinet te Belgrado, heeft de aandacht der Bulgaarsche autoriteiten gevestigd, op het steeds toenemend aantal soldaten, dat van Bulgarije naar Servië overgaat. Men heeft 196 gevallen van desertie van Bulgaarsche soldaten geconstateerd.

Zwitserland. - Tusschen Munchenbuchsee en Zollikofen is een trein uit Biel komende, welke wegens een onveiligheidssein bij eene kromming van den weg bleef stilstaan, door een in volle vaart zijnden trein uit Parijs aangereden. Een goederenwagen en de twee achterste waggons werden verbrijzeld, en onder de overblijfselen vond men 14 dooden, vreeselijk verminkt. Ruim 50 menschen werden gewond, 18 zeer bedenkelijk, wier vervoer door de feestelijk versierde straten van Bern een hartverscheurend tooneel opleverde en de feestelijke stemming geheel deed ophouden. De oorzaak van dit noodlottig spoorwegongeluk moet zijn, dat er verzuimd is, terstond na het stilhouden van den eersten trein een waarschuwend sein te geven aan den uit Parijs komenden trein, welks machinist, door de bocht van den weg, niet kon zien, dat de doortocht niet vrij was.

Servie.— Het Regentschap vertrouwt het blijkbaar niet, en misschien zeer terecht, dat koning Alexander alleen met zijn vader, den ouden Milan te Parijs is. Men gaf hem niet alleen zijn gouverneur mede, maar stuurde ook later den Servischen minister van eeredienst expresselijk naar Weenen om daar den Koning op te wachten en hem naar Parijs te vergezellen. De jonkman zal nu ten minste in de Fransche hoofdstad ook nog wel wat anders te zien krijgen dan cafe's chantant en wedrennen.

— Volgens tijdingen heeft de Regeering den verkoop verboden van koningin Nathalia's dagboek met aanteekeningen over de omgeving van koning Milan.

China.— De *Standard* meldt uit Shanghai, dd. 13 dezer: De autoriteiten te Peking, weigeren de door de Mogendheden gevraagde voldoening. Indien de Chineesche regeering volhardt in die houding, dreigen de vertegenwoordigers der Mogendheden met eene vijandelijke demonstratie van de vereenigde Engelsche, Fransche, Amerikaansche en Duitsche vloten.

Griekenland.—Men verzekert dat de Engelsche regeering, in het vooruitzicht van een Russisch-Turksch verbond, zoowel als van eene Russisch - Fransche overeenkomst, welke haar de benoeming van De Montebello, gezant van Frankrijk te Constantinopel, tot gezant te St. Petersburg doet voorzien, besloten heeft het Engelsch eskader in de Middellandsche zee te versterken. Bij het tegenwoordig effectief zouden 2 pantserschepen en 2 kruisers van het laatste model gevoegd worden, ten einde het in staat te stellen eene bijeenkomst van het Russische eskader der Zwarte zee met het Fransche der Middellandsche zee onmogelijk te maken.

Afrika.— Emin-Pacha is, zooals men weet, een geboren Jood, Protestantsch gedoopt, later Mahomedaan geworden; dus zeker niet bevooroordeeld ten gunste van de Katholieken. Hoe hij over de missiën van kardinaal Lavigerie, welke hij persoonlijk heeft leeren kennen, oordeelt, toont het volgend uittreksel uit een schrijven, door hem van het Victoria-Nyanza-meer verzonden:

“Er is een opmerkelijk contrast tusschen de Katholieke missiën en de Protestantsche zendingen in onze kolonie. De eersten komen geld en mannen te kort, er heerscht ware armoede; de anderen hebben overvloed aan mannen en geld. De missionarissen verrichten zwaren arbeid en leggen er zich ernstig op toe, van hunne volgelingen nuttige menschen voor de maatschappij te maken; de leerlingen der Protestanten zingen psalmen en gevoelen zich dan bijzonder voldaan.

“ Als wij tot resultaten willen komen, moeten wij op alle wijzen voor het welzijn der Katholieke missiën zorgen, ze ondersteunen en haar de middelen verschaffen, om ons bekwame mannen te schenken.

"Waarom zouden wij in de missiën geen ingeboren werklieden doen opleiden, waarom geen ambtenaren, onderofficieren enz. in de scholen der missionarissen doen vormen? Oost-Afrika gaat een nieuwe toekomst tegemoet; *laat men bedenken, dat de Kerk er den Staat onwaardeerbare diensten kan bewijzen.*"

Amerika.— In October a. s. zal te Baltimore een reusachtig standbeeld onthuld worden van Paus Leo XIII. Meer dan vierduizend priesters zullen aan de plechtige inwijding deelnemen, waarbij alle aartsbisschoppen en bisschoppen tegenwoordig zullen zijn.

—Zoodra het departement van buitenlandsche zaken te Washington de verbeurdverklaring vernomen had, waarmede de "City of Panamá" van de zijde van San Salvador bedreigd wordt, heeft het den Amerikaanschen minister gelast tegen eene confiscatie te protesteeren, een onderzoek naar de feiten in te stellen en onmiddellijk daarover per telegraaf rapport te doen aan den minister.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibí dia 11 Setiembre.

Paris. — Ex-president Grevy a moeri di un congestión pulmonar. E grandi maniobranan a caba koe retirada obligá di general Galifet na dirección di Troyes.

Nan ta bisa koe Ceruzzi, homber di Estado italiano, a moeri.

Londres.— Sultán a kitá gran Vizir, president di conceho Kramilbey i otro ministronan fo di nan empleo.

Foreign Office ta participá Cámaranan di Comercio di Inglaterra, koe comercio inglés ta obtené e mes previlegionan koe Estados Unidos den e último tratado coe Spanja en cuanto exportación pa Antiljanan.

New-York.— Gobierno provisorio di Chili ta tratá di haci reclama contra Inglaterra pa e miljón di pesos koe tabata embarcá abordo dje barcoenan di guerra inglés *Espiegel* riba súplica di general Balmaceda.

Peso mejicano 76½ cent: fuerte.

14 Set.

Paris.— Rusia a reuní un flota importante den Mar Negro.

Emperador Wilhelm a nengá di doená Bismarck Cruz di Orden di mérito, koe a bira desponible pa morto di Von Moltke: riba súplica di Emperador e Cruz ayí lo ta concedé na general de Vomoys, ministro di guerra.

Francia lo ta dispuesta pa reconocé e gobierno nobo Chileno.

Nan ta bisa den Clubnan militar di Berlin, koe emperador i Caprivi tabatin un conferencia importante tocante necesidad de guerra. Nan ta bisa també koe e pasamentoe di barcoenan ruso den estrecho di Dardanelos por precipitá esai i causá un conflicto europeo.

Londres. — Gobierno inglés ta manda un escuadra na Dardanelos pa bai vigilá e barcoenan ruso.

Salud di la reina ta causá grandi inquietud.

New-York.— Masjá barcoe di guerra chileno a yegá Copenhaga: fortinan no a respondé nan saludo.

14 Set.

Paris.— Cuater división di ehército a reuní pa haci operación contra un forza di cien mil homber koe tabata haciendo un simulacro di invasión.

Oficialnan estranhero a admirá e soldanan den nan maniobranan, pasobra nan a doená prueba koe nan ta di promer orden.

Nan ta bisa koe Bismarck ta sufri di un atake liger di apoplejia.

Cien homber dje vapor italiano Taorsina a perecé na un colisión riba costa di Grecia.

Czar a mandá un medalja di oro, Copenhaga pa príncipe Jorge di Grecia, en recompensa di su defensa di Czarewitch na Japón.

Gobierno francés ta sostené Turquia den su conducta tocante pasamentoe di barcoenan ruso den Dardanelos.

Gobierno inglés ta considerá e hecho ayí como violación dje tratado di Paris i como tal lo él dirigí Turquia un nota diplomática.

Conde Kalnoky, gefe di gabinete austriaco, ta aprobá conducta di Inglaterra i él ta resuelto na apoyéle.

Londres.— Un lancha di vapor a bai pique cerca Londondery; 15 hende a hogá.

Na Ottawa, e mayoría partidario di gobierno, a rechazá proposición di Patterson tocanti derecho riba sucoe.

15 Set.

Paris.— En virtud koe Parisiennan a haci demostración hóstil ora e ópera alemán *Lohengrin* a ser anunciá, nan a resolvé dį impidí su representación.

Londres. — Vapor *Arizona* di Guión Line a sufri algún danjo na dalmentoe coe un barcoe, koe a keda desconoci pasobra él a bai pique.

Italia ta di acuerdo coe Inglaterra den e cuestión di Dardanelos.

Madrid.— Nan ta spera noticia di gobernador general di Cuba, promer koe fihá e tarifanan di aduana.

New-York.— Sufragio universal ta adoptá na Chile pa próxima eleccionnan.

E unión di labradornan di EE. UU. a larga repartí un miljón circular bao di labradornan di Estadonan di West, recomendando nan di wardá nan cosecha di trigo te ora e artículo bini na demanda.

16 Set:

Paris.— *Crédit foncier* a toemá encargo di emisión di un nobo empréstito ruso.

Un telegrama di Valparaiso ta bisá koe general Balmaceda a toemá su refugio abordo dje barcoe di almirantazgo americano *San Francisco*, koe a bai Callao.

President di Conceho di ministro a hibá Sir Charles Dilke bai presenciá maniobranan. El a manifestá su satisfacción riba organización francesa i riba condición di ehército.

Gobierno italiano a encargá general Ricoti di bai inspectá fortificacionnan di Alpenan.

Londres.—Nan ta bisa koe tropa inglés a desembarcá, na nomber di la Reina riba e isla turca Mitylene, cerca Dardanelos, i nan a fortificá e lugar poniendo *torpedos*.

Nan ta keré koe esai a socedé coe consentimiento di Sultán.

Un sindicato di bankeronan inglés a proponé gobierno provisorio di Chile pa nan toemá encargo di un empréstito di 25 miljón pesos.

New-York.— E embahador mejicano na Washington ta yamá bini Méjico, según nan dici, pa él ser encargá coe ministerio di Hacienda.

Antayera nochi.

Paris.— Gobierno ruso a destiná 22 miljón rublo pa socorré e provincianan, camina tin miseria na consecuencia di mala cosecha.

Reina regente di Holanda a anunciá den su alocución na apertura di Cámaranan koe lo bini algún proyecto di lei riba revisión di lei electoral, riba organización di ehército i marina, extensión di instrucción i mehora den situación di clase obrera.

Inundacionnan na Sur di Spanja a causá grandi miseria. La Reina regente a doena un socorro di 75.000 florin.

Londres. — Tropanan inglés a abandoná Mitylene. Nan ta pretendé koe Inglaterra kier a haci Sultán mirá com un solo maniobra por trocá na un atake decisivo.

E incidente ayí a causá grandi alboroto den ciudadnan capital di Europa.

New-York.— Peso mejicano 76 cent fuerte.

AVISO.

Pa falta di carton nos no ta na ocasion ainda di por binder "La Unionnan" di anja pasá. Ma tan pronto koe nos ricibi, lo nos pone na conocemento di público afin koe nan por manda nan "La Union" manera anja pasar.

RED.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao